

NAGYKUNSÁGI HIRLAP

A KARCZAGI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K.
Egyes szám: 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

KLEIN ISTVÁN

Megjelenik szombaton.

A lap szellemi része a szerkesztő, más küldemények a kiadóhivatal címére küldendők.

Ha még egyszer azt ízeni!

Irta: bogdi PAPP SÁNDOR.

Kossuth Lajosnak ércbe öntött szobráról lehullott a lepel! Karczagon áll a Kossuth szobor!

Nemes város nemes közönsége! Meghajlunk előtted!

Példát mutatsz, miként kell megbecsülni a nagyok emlékét!

Fényesen bebizonyítottad, hogy a reménynek 1848-ban fakadt virágai nem hervadtak el s a honfivérrel áztatott szabadságfának gyökerei még élnek!

Egyidejűleg leborulunk előtted, Te nagy! Te dicső alakja a világtörténelemnek! Szabadságapostol! Kossuth Lajos! Megváltója népek millióinak!

Ércszobrod hirdeti halhatatlanságot! Itt is a hol állasz, daczolandó a századok viharával, Karczag piacán is éreztetted „bűbájos nyelvednek Isten erejét“ lángoló hazaszereteted itten is ostromolta az Eget!

Az elnyomott népnek csak megmutattad az Igéret földjét és a nép hitt tenéked! Követett ra-

Milyen nagygyá és széppé titted ezt a mi drága édes anyánkat, hazánkat!

Érezzük édes anyánk szívének minden dobbanását, érezzük „amint a föld szive rezdül és átvonaglik róna, bércz, halom!“

Piros pünkösöd napján, a szentlélek ünnepén, lepleztük le szobrodat! A templomokban imádságok között, buzgón énekeltük: Jövel szentlélek Uristen!

Sziveink megteltek! Lelkünk kiáradt! Öröm és hála könnyekben úsztak szemeink!

Koszoruk, hálás utódok nyújtotta babér lepte el szobrod talapzatát; minden levél, minden virág, a szeretet, a ragaszkodás jelképe, méltó kerete nagyságodnak!

A hála könnyeivel öntöztük a virágokat, melyek ércszobrodat borították, de örömkönnye is vegyültek bele, midőn meghallottuk nagynevű fiad szent fogadalmát és esküjét. Arra gondoltunk, hogy elveid, irányod képviselőjét a nemzet szeretetének, bizalmának letéteményesét, te is ott fenn, az Úr jobbán, figyelemmel kíséred!

Meghallottad hűségsküjét!

Hallgasd meg a mi fohászainkat is!

Védelmezzél bennünket, ezt a sokat szenvedett szent hazát! Adjál békét, eszközölj nyugalmat a magyarnak!

Hitünk erős! Bizunk a magyarok Istenében és van reményünk a szebb jövőben!

„A magyarok Istenére esküszünk:
... rabok tovább nem leszünk!“

s „Ha még egyszer azt ízeni,
Mindnyájan el fogunk menni! ...

jongó szeretettel, lángoló lelkesedéssel! Varázs volt tekintetedben! Csillag voltál magad! Hősök, hadistenek lettek a nép fiaiból, amint meghallották hívó szózatodat, amint reményt öntöttél szívükbe! Te voltál vezérünk! Téged követtünk vakon, fanatikusan!

Nagy és dicső volt minden cselekedeted! Bölcs volt minden alkotásod!

Hirdetted a nép milliók szabadságát és megvalósítottad minden Igéretedet!

Ledöntötted az osztályok korlátait! Szabaddá titted a rabszolgát, testvérévé titted a jobbagynak földesurát!

Bálványa lettél nemzetednek! Kivitted azt, hogy egy gyűjtőfogalom kapcsolta össze a nemzet apraját-nagyját s büszkén kiáltottuk, hogy magyarok, szabadok, testvérek és egyenlők vagyunk! Kossuth Lajos, felejtethetlen emlékezetű édes atyánk!

A szoborleleplezés ünnepe.

— Május 20. —

Előkészületek.

Lázás izgatottság között várta városunk közönsége hazánk örökemlékü nagy fia, Kossuth Lajos szobrának leleplezési ünnepélyét.

A készülődés, sürgés-forgás már napokkal előbb megkezdődött. A pályaudvar zöld ágakkal, czimerekkel s lobogókkal díszített. Az útvonal mentén, melyen a díszmenet volt elvonulandó, két gyönyörű díszkapu állított fel s az utat szegélyező fákat, távirópóznákat ügyesen, izlésesen díszítette fel a rendezőség nemzetiszínü, kék-fehér (Kún szín) zászlócskákkal és városunk czimerével. A derék kún asszonyok a főzéshez készülődtek a kertben, hogy a vendégek előtt jó gazdasszonyi hírlüket megtartsák.

A nagy nap.

A várva-várt nap megérkezett. Reggel zeneszó, mozsárlövés — ébresztő — serkentették a polgárságot. Már a kora reggeli órákban nagy tömeg gyülekezett össze a Kossuth-téren, a szobor körül. Délelőtt fél 9 órakor az ünnepélyes alkalomból az összes templomokban istentisztelet tartott. Ennek végzetével a közönség a Kossuth-téren gyülekezett, ugyancsak ott gyülekezett a mintegy hatvantagev impozáns lovasbandérium, melyet Csörgő Károly vezetett gyönyörű hamvaszürke lován.

A széles nemzetiszínü karszalagos rendezők és 100-as bizottsági tagok az utolsó készüléket tették meg. A koszorukat, melyek még az utolsó perczen is érkeztek, Szécsy János városi főjegyző vette át és helyeztette el abban a sorrendben, ahogy azok a szoborra leteendő lesznek. A dalárda tagjai is elfoglalták helyüket az emelvényen.

A fehér-kék karszalaggal ellátott diákság is bevonul a kordonon belül számukra kijelölt helyre.

Mialatt a bandérium, a közönség egyrésze és az Ipartestület zeneszó mellett a vasúthoz vonult a vendégek fogadására, a nőegylet küldöttsége a szoborhoz vonult fel és az ott felállított díszsátor körül helyezkedett el.

A városi szolgák még mindig hordják a nagyszámban érkezett koszorukat a szoborhoz. A várakozás szülte izgatottság és türelmetlenség nőttön nő.

A vasutnál.

Ezalatt a vendégek fogadására egybeült notabilitások. Glatz Antal biharmegyei főispán, Barabás Béla, Ábrahám Dezső és Papp Elek országgyűlési képviselők, Szávay Gyula keres. és iparkamarai titkár, Madarász Imre református pap, a város képviseletében pedig dr. Szentesi Tóth Kálmán polgármester megjelentek a lobogódíszit öltött állomáson. Megjelentek továbbá az összes karczagi egyesületek, társas körök, testületek küldöttségei, továbbá a 13 öreg, dicső napokat látott 48-as honvéd a lóporfüstös, golyótépte zászlójuk alatt.

Zeneszó mellett rohogott be a gyorsvonat és harsogó éljenzés között lépett ki kocsijából Kossuth Ferencz, titkárai: Tormay Géza dr. és Pallay Sándor dr., valamint Hammersberg László, Hermann Ferencz, Kun Árpád és Simkó József országgy. képviselők és Horvay János szobrász kíséretében. Kíséretéhez csatlakoztak utközben Halász Lajos, Kuszka István, Somogyi Aladár országgy. képviselők; Jásznagykunszolnok vármegye küldöttsége, melyben részt vettek Almássy Imre gróf főispán vezetésével Benkó Albert dr. alispán, Küry vármegyei főjegyző és Komor főmérnök, továbbá a karczagi küldöttség, mely Szöke József ügyvéd vezetésével Szolnokig elément Kossuth kereskedelemügyi miniszternek és az érkező vendégeknek.

Szentesi Tóth Kálmán dr. polgármester fogadta a minisztert Karczag város nevében örömet fejezve ki a fölött, hogy a szoborleleplezés lélekemelő tényénél körünkben üdvözölhetjük.

Kossuth beszéde.

Az üdvözlésre a miniszter a következő szavakkal válaszolt:

„Tisztelt barátaim! Mondanom sem kell, hogy mily örömmel jöttem önök közzé, annál is inkább, mert valahányszor az ország valamely részén áldoznak az emlékek, a mely mindnyajunké, az egész magyar nemzeté, akkor mindig megerősödik az a meggyőződés bennem, hogy az ő ideáljai meg fognak valósulni. (Lelkes éljenzés.) Ezzel a meggyőződéssel jöttem ma is ide és köszönöm, hogy szívesen látnak.”

Kossuth Ferencz szavait szünni nem akaró lelkes éljenzés követte.

A menet.

Ezután a miniszter kíséretével, valamint a pályaudvaron megjelent kintinőségek kocsikra ültek és a közönség éljenzése között a Kossuth-térre hajtottak. A díszes menet előtt haladt a gyönyörű lovasbandérium.

Remekszép látvány volt a hatvan délczeg kún lovas, mindenik nemes, tüzesvérü lovón. Útjuk a pazarul feldíszített Vasut-utczán, Széchenyi-sugárúton vezetett. A házakon, diadalívken, virágbaborított akáczfákon zászlókat lengetett a tavaszi szellő. Minden kapu, minden ablak tele emberrel, kik szakadatlanul ünnepeltek, éljenztek a vendégeket.

Megérkezés a szoborhoz.

A Kossuth-téren fel s alá hullámzó, ezrekre menő közönség riadó éljenzése között érkezett Kossuth és kísérete az ünnepség színhelyére.

Itt Szöke Berta csokrot nyújtott át a miniszternek a következő szavakkal:

Nagyméltóságú uram! Hódoló tisztelettel üdvözölve Nagyméltóságodat, boldognak érzem magamat, hogy ezen ünnepélyen Karczag város által szeretete jelül készített csokrot Nagyméltóságodnak átnyújthatom. Fogadjá ezt oly szívesen, mint a milyen tiszteletteljes szeretettel viseltetik Karczag város minden lakosa Nagyméltóságod magas személye iránt. Isten hozta, Isten éltesse Nagyméltóságodat! — Dr. Ábrahám Dezső,

a karczagi választókerület rajongásig szeretett képviselőjét, kocsijának érkezésekor hosszasan megéljenzte a közönség. Miután a vendégek helyet foglaltak a számukra készített tulipánokkal s zászlókkal ékes díszsátorban, megkezdődött a leleplezési ünnepély.

A leleplezés.

Az ünnepélyt a dalárda nyitotta meg a „Hymnus“-sal, melyet az ünneplő közönség felállva és kalaplevéve hallgatott meg. Tóth Kálmán dr. polgármester a következő ünnepi megnyitó szónoklatot mondotta:

„Mélyen tisztelt ünneplő közönség! Nem halt meg az, ki milliók szívében él! — Ő kinek nagysága előtt leborul ma Karczag város, hanem inkább lángoszlopként jár előttünk, magyarok előtt, mutatván az utat, melyen a nemzetnek haladnia kell. E-mű nem is emlékoszlop, hanem Karczag város polgárai szívében a közös édes atya iránt élő rajongó szeretetnek a megtestesülése. Atyánk volt ő, mert szabadságot adott a nemzetnek; a szabadság és élet pedig: egy! Egy nemzetnek szabadságot adott, a felszabadított népek millióinak pedig hazát. Maga fogságot szenvedett, hontalanná lett, mert megváltó volt, népének megváltója; a megváltók sorsa pedig a szenvedés. De vérük hullásából fakadnak ki azok a rózsák, melyek sohasem hervadó koszorúval veszik fejüket körül, melyeknek illata a lelket nemes lángra gyújtja. Gyujtsd fel a mi szívünket, szellem-óriás. Töltsd ki a te nagy lelkedet mi rajtunk, kicsiny fiaidon, hogy tudjuk megbecsülni, szeretni a mi szép, a mi jó, a mi szegény édes anyánkat. a hazát úgy, miképen Te tudtad, s tudjuk gyűlölni ellenségeit úgy, miként Te tudtad! (Éljenzés.)

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Öröm-ünnepe van ma Karczag városának. Szobor avatás ünnepe. A szabadság, egyenlőség, testvériség szobrának leleplezése, mely három istenség a földön jártában Kossuth Lajos nagy szívét választotta lakásul (éljenzés). Örömmünnepe van városunknak, mert a leleplezés lélekemelő tényénél körünkben üdvözölhetjük Kossuth Lajos eszméinek letéteményesét, Kossuth Ferencz úr Öngyméltóságát (hosszantartó lelkes éljenzés). Üdvözlöm Öngyméltóságát Karczag város közönsége nevében a szeretet, tisztelt és becsülés legmelegebb érzelmével (éljenzés); szeretettel üdvözlöm a közéről s távolról hozzánk sereglett kedves vendégeinket (éljenzés), a nagyközönséget, polgártársaimat, s e mai ünnepélyt megnyitom.”

Most ismét felhangzott a dalárda éneke, a Rákóczy-induló. Ennek végzetével az ünnepi szónok, Madarász Imre állt fel a pódiumra és elmondja ünnepi beszédét:

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Az Ige testté lett, az eszme alakot öltött. Magyarország függetlenségének eszméje, ez a magyar nemzeti ige — Kossuth Lajosban nyert alakot itt is, másutt is, ország-szerte... azért, hogy az eszme időről időre, századokról századokra fenn maradjon, éljen, örök életü legyen.

Igaz ugyan, hogy majd egykor, hosszú idők multán minden emléket és minden szobrot meg fog emészteni az idő vasfoga; sőt jöhet idő, a mikor az örökszellemlen hatalmi szavára az ég és a föld oszlopai is reszketve inognak meg, és rombadól ez a régi világ, hogy helyet adjon egy másik ujabbnak, a végtelen ürben, de én hiszem, meg vagyok győződve, hogy a szellem és abban az eszme, melyből majd egy szabad és független „legyen“ szóra új világ áll elő, akkor is megmarad, megmarad örökké...

Egyrészt tehát a mi nemzeti ideáljaink megvalósítását célzó nagy eszméknek fenntartása; másrészt pedig nemzeti multunk és annak napjai, kimagasló alakjai iránti hála és kegyeletünk kimutatása végett szoktunk nagyjainknak emlékkövet vagy szobrot emelni, nem felejtve soha a költőnek szavát: „Ki multjára érzéketlen: szebb jövőre érdemetlen.”

És én nemzeti történelmünk alapján büszke önérzettel vallom és állítom, hogy a mi nemzetünk sohasem volt érzéketlen; sőt ősidőktől fogva mindig kegyelettel csüggött

emlékein s hálás kegyelettel: a dicső mult kimagasló alakjain. Amabból t. i. a nemzeti mult dicső emlékeiből merített magának: erőt, bátorságot és kitartást a küzdelmekre; — emeből, t. i. a nemzet nagyjai messze kimagasló alakjainak példájából pedig lelkesedést, reményt és bizalmat a Haza sorsára, a nemzetnek jövőjére nézve, — de a honfoglaló Árpádnak, az igazságos Mátyásnak, vagy egy Zrínyinek, Bethlennek, Bocskainak és Rákóczinak, — vagy még közelebről egy Kossuth Lajosnak — tisztán csak a neve

is elég volt, s elegendő most is, hogy említésére: hő lángra gyuljon a honfiai szív; — s valamint egyrészt a Haza és szabadság szeretetnek, úgy másrészt a dicső mult nagyjai iránti hálás kegyeletnek érzelmeivel áldozzék a honfikebel szentséges oltárán... Nem, a magyar nemzet sohasem volt érzéketlen és nem az most sem: a nemzeti mult és annak nagyjai emléke iránt.

Ugyanezt mondhatjuk a nemzet nagyjai egészének egyes részeiről, a megyéknek, városoknak és községeknek lakosairól, —

legközelebb pedig épen e mi városunknak, Karczag városának lakosairól is.

Ez a város, illetőleg ennek fiai és leányai: a nagykun nép sem volt érzéketlen soha sem a nemzeti mult, sem annak nagyjai, kimagasló alakjai iránt. Ezt mutatja, ennek fényes bizonyosága pl. hogy most egyebet ne is említsek, az a határtalan tisztelet, őszinte ragaszkodás és törhetlen hűség, melylyel nemzetünknek egyik legkimagaslóbb alakja és államférfia, a népszabadságnak világhírű dicső bajnoka, Hazánk volt kor-

Kossuth és kísérete a diszátóban.

A szobor a leleplezés előtt.

mányzója: Kossuth Lajos iránt viseltett életében; — valamint a honfiai hálás kegyeletnek azon számos jelei és nyilvánulásai, amelyekkel róla, a halálában is halhatatlan nagyról, a magyar nemzet atyjáról — holta után is megemlékeznek.

Ime e népnek a polgárok egyetemének képviselői, — Karczag város képviselő testülete már az 1886. évben egyhangú és lelkes határozatával; Karczag város díszpolgárává választotta Kossuth Lajost. Majd születésének 90-ik évfordulóján üdvözlő levélben kereste meg a messze távolban azt a nagy hazafit, a ki még hontalansága szomorú napjaiban is — folyvást hazánk és nemzetünknek élt s munkált szüntelen. S

haza és a magyar nemzet új életre való kelésének, feltámasztásának... Igen! az új élet hajnala már dereng... Józsue már vezet... utunk megkezdjük a Kanaán felé... és mindez nemzeti történelmünk ama kiválóan nagy a akja, igaz nemzeti politikájának s ennek megfelelő hazafias ténykedéseinek mondhatni világszerte csudált és elismert lángszelleme s a ragyogó ékesszólása, műveinek következménye: a kinek szobra im itt előttünk áll, de még látatlanul lepellet borítva... hulljon le tehát a lepel!!!

A lepel lehullott. És most lássátok! Nézzetek Kossuth Lajos szobrára minden ünneplők!

Nézzétek azt a fenkölt homlokot, a melyen egykor egy egész Haza gondja borongott.

gyar nemzetnek boldogítására... És nézzétek azokat a karokat és kezeket, melyekkel a nép sok milliónak szolgálancát oldotta fel... vagy tán összezúzta... a vagy azzal a karddal vágta szét, melyet oly annyira szorit nagy szívéhez... Nézzétek a nagy, a legnagyobb hazafit... Nézzétek a Hon, a szabadság szeretete legtökéletesebb mintaképét; nézzétek az egyenlőség, a szabadság és testvériség legbuzgóbb apostolát és zászlóvivőjét; nézzétek, hogy kevés szóval sokat, mindent kifejezzek, — nézzétek a népnek, a nemzetnek atyját, Kossuth Lajost!!

De mit beszélek én? Hiszen Kossuth Lajos már nincs, fájdalom, kogy nincsen és nem is lehet közöttünk testileg. A szellemóriás, mint egy tündöklő meteor az égen — megfutván világpályáját: letűnt. Porhüvelyé ott nyugszik a nemzet könnyeitől

midőn borulat szállt hazánk szép egére, sötét fekete borulat... és gyászt öltöttek e honnak fiai és leányai atyjokért: meghalt Kossuth Lajos, mi is résztvettük a nagy temetésen s egy siri koszoru halvány levelein, és virágain küldöttük el részvét könnyeinket, sötét bánatunkat és mélységes tenger fájdalomunkat... és sirtunk, gyászoltunk, gyászünnepet ültünk ide haza is, nemzeti nagy halottunk, Kossuth Lajos felett... Születésének 100. évfordulóján pedig nagy ünnepet ültünk — a dicső nagy emlékezetére...

A nagykunok és épen e városnak lakosai nem feledkeztek meg Kossuth Lajosról, és nem tudták, de nem is akarták elfelejteni őt még halálában, poraiban sem. Sőt leghőbb

vágya volt e népnek az, hogy folyvást bírhasssa, habár csak képmását is. Ezért festették meg városi tanácstermük számára az Ő arczképét; és most szintén azért állítottuk neki ezt az ércszobrot, hogy láthassuk közvetlen körünkben ott is — itt is... Láthassuk honfiai örömünk és bánatunk minden percében. És másrészt azért, hogy el ne felejthessünk soha a haza és nemzet érdekében szerzett nagy érdemeiről.

A kép annak idején már lelepleztetett, s most a szobor is kész és inne itt áll, a télhalálából feltámadott és új életre kelt tavaszi természet ölen a lombkoszorúta bokrok és fák között, hogy mutatója, példázója, jelképe legyen most is: az imádott magyra

Nézzétek azt a drága bölcs fejet, melylyel tanácsolt és intézkedett egy egész nemzet sorsa felett. Nézzétek a tiszta nemes lélek tükrét, azt a ritka szempárt, mely egy egész hosszú életen át, miként az égnek fényes csillaga oly szelíd jószággal mosolygott a népre, — de hogyha kellett, úgy hozta a szükség: villamokat is szórt, melytől elsápadt a zsarnok képe... Nézzétek azt a mézbeszédű ajkát, mely hogyha megnyílt és szavakra kelt: százak, meg ezrek buzdultak, hevültek lelkesedésre, százak, meg ezrek vittek áldozatul vagyont és életet. Nézzétek meg egyszer a mézajkakat, a melyekből törvény jött, — az igazság, a jog, a szabadság védelmére, — törvény alkotmányunk erős bástyául a ma-

A lepel lehull.

megszentelt sirban. Tehát csak egy szobor, egy érealak az, mely most előttünk áll.

Igen, csak egy szobor, csakis egy ércalak; de a melyre ép azért kell néznünk, hogy ennek látása újra, meg újra megelevenítse ama nagynak áldott emlékezetét közöttünk, — s hogy szívünkben ki ne aludjék soha az őszinte igaz tiszteletnek s hálás kegyeletnek az az érzelme, a melylyel neki mindenkor és mindnyájan tartozunk. Azért kell néznünk erre a szoborra minél gyakrabban, hogy ennek láttára és szemlélése által magunk közé varázsoljuk mintegy — az ábrázoltnak dicső szellemét — és ez a szellem: éltesen, tanítson, buzdítson és lelkesítsen imádott hazánk és a szabadságnak hő szeretetére; — jogainknak és alkotmányunknak hű megőrzésére, vagy az ezekérti bátor és kitartó küzdelemre... hogy elvégre miként azt a megdicsőült is óhaj-

totta és akarta, s ma is óhajtja és akarja minden igaz magyar: legyen szabad és független a Hon és legyenek boldogok a honnak fiai és leányai!!

És most ezt a szobrot, mint egy drága kincset, — Karczag város képviselőtestületének s illetőleg tanácsának átadom, hogy gondozza, őrizze azt hiven, mint szemé fényét; — őrizze, mint a nemzet atyjának drága emlékét; — őrizze gyermeki hálás kegyelettel és szeretettel — és azzal a hit-tel, azzal a biztató és édes reménnyel nézzen erre minden honfi és honleány, hogy végre is eljő, el kell jönnie, — igen is eljő, et fog jönni a Kossuth országa: a szabad, független Magyarország!...

Adja a magyarok Istene, hogy úgy legyen!

A szobor.

Madarász beszéde közben lehullott a lepel, a szoborról mely Horvay János műve. Kossuth Lajost, mint szónokot ábrázolja, — midőn kardját szívéhez szoritva, ajkát Bécs ellen kárhóztató szavakra nyitja. Arczifejezése fájdalmas. Jobbjával a földre mutat.

A gránittalapzat, ahogy a ráhalmozott koszorúk annak szélességét nagyobbították — egészen jól nézett ki.

Az átvétel.

A polgármester rövid beszéd kíséretében átvette a szobrot. Megígérte, hogy városunk polgársága drága kincs gyanánt fogja őrizni a szobrot, mint szebb, boldogabb jövőnek zálogát. Kinyilatkoztatta, hogy e szobor lesz a mi honfiúi érzelmeink oltára; itt kesergünk, ha hazánk egén fellegek tornyosulnak, itt örvendünk, ha azokat a fellegeket derült szívárvány váltja fel.

Szavainak elhangzása után a dalárda énekelte a Kossuth-nótát.

Ezután a város illusztris vendége, a kereskedelemügyi miniszter, Kossuth Ferencz szóllott a következőképen:

— „Itt áll a szobor előttünk. Ajka néma, mégis mindnyájan halljuk szózatát, szívünkben, lelkünkben. Halljuk, hogy azt mondja nekünk: Küzdjétek, reméljétek, mert bár én meghaltam, de az elveim élnek és örökké élni fognak. Ezt mondja nekünk: A hazafiság vallásában én voltam az út, az igazság, az élet. Járjunk ezen az úton, higgyünk ebben az igazságban, éljük újra, meg újra nemzedékről-nemzedékre az ő életét. Karczag polgárai! Ha idejártok e szobor elé, emlékezzetek meg arról, hogy ez, aki itt áll, a hazának élt és a hazáért élt. Ti pedig maradjatok hűségesek ehhez a hazához, amelyért ő annyit szenvedett és most Isten áldása legyen rajtatok. Ugy áldjon meg az Isten benneketek és leszármazóitokat, mint ahogy szeretni fogjátok ezt a hazát.“

Most Szávay Gyula, debreczeni kereskedelmi és iparkamarai titkár, a kiváló költő szavalta el ez alkalomra irt ódáját. A gyönyörű költeményt (melyet újdonság rovatumokban közlünk) lelkes éljenzéssel fogadta a közönség.

A koszorúk letétele.

Ezután a koszorúk letétele következett. Az első koszorút, a képviselőház hatalmas koszoruját Hammersberg László, a képviselőház jegyzője helyezte a szobor talapzatára a következő szavakkal:

„Kossuth apánk, leteszem ércszobrod talapzatára a magyar országgyűlés képviselőházának koszoruját azon mélységes és határtalan kegyelet és hála jeléül, amely csak a magyar nemzettel, a magyar névvel fog elmúlni; tehát soha.“

Barabás Béla, az országgyűlési és 48-as párt alelnöke a párt nevében tett le koszorút — beszéde elején a megeredt esőre célozva — a következő szavakkal:

„Esik eső karikára, Kossuth Lajos ércszobrára. Valahány csepp esik rája, annyi áldás szálljon a hazára. (Éljenzés.) Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt nevében teszem le elsősorban a koszorút és azután leteszem fogadalomként. Ezt a fogadalmat hallja meg Kossuth Lajos szelleme, hallja meg az ő eszméinek végrehajtója: Kossuth Ferencz, az ő fia, hallják meg a nép milliói, hallja meg a magyar Karczag és hallja meg a magyarok hatalmas Istene. Azt fogadjuk meg, hogy azokért az eszmékért, amelyek még nincsenek megvalósítva, mi küzdeni fogunk Kossuth Ferencz vezetése alatt mindaddig, amíg Magyarország szabad, független, önálló, hatalmas nem lesz. Isten minket úgy segéljen.“

Ábrahám Dezső, kerületünk országgy. képviselője a kerület függ. és 48-as pártjának koszoruját tette le a szobor talapzatára ezen szavak kíséretében:

„A karczagi választókerület polgársága nevében az örök hála és kegyelet, imádásig menő rajongó szeretet jeléül teszem le e koszorút Kossuth apánk dicső emlékére. Változhatnak a politikai és társadalmi viszonyok, változhatnak az embereknek gondolkozásmódja, de addig míg a magyarságnak egyedüli politikai hitvallása a szeretet lesz, addig a Kossuth Lajos iránti lelkesedést, rajongó szeretetet, hódoló kegyeletet soha semmi nem fogja a magyar nemzet lelkéből kiirtani, a múltunkért, melyben örömmünk és büszkeségünk telik, a jelenért, mely a maga hatalmas szellemével vaskapocsoként tartja össze a hazaszeretben egyesülő elemeket s a jövőnkért, melyre megmutatta azt az utat, melyen a nemzetnek haladnia kell. Én is fogadalmat teszek a Nagykunság nevében, a magyarság ezen hatalmas bátyájának nevében, hogy míg ezt a hazát magyar hazának s ezt a földet, ahol állunk Nagykunságnak nevezik, mindig ezen eszmében haladunk és megvalósítjuk a magyar hazaszeretet végső célját: a független, szabad, nagy Magyarországot. (Hosszantartó, lelkes éljenzés.)

Budapest székesfőváros és Gömör-Rozsnyó koszorúja után Nagyvárad város koszoruját egyik tanácsnoka tette le, ezeket mondván:

„Népjogoknak hőse, igazság bajnoka, gyengéknek védője, édes hazánk atyja! dicső emlékednek Nagyvárad városa hódolatát hozza.“ (Éljenzés.)

Debreczenből Király Gyula tanácsnok ezen szavakkal:

„Debreczen közönsége nevében hódoló tisztelettel teszem le városunk koszoruját annak a férfianak szobrára, kinek neve honzszerelmet, törhetetlen hazafiságot, a népek közös kincsét, a szabadságot jelenti, Kossuth Lajos, dicső apánk emlékére.“ (Lelkes éljenzés.)

Vármegyénk alispánja a szobor talapzatánál e szavakkal áldozott Kossuth szellemének:

„Jásznagykunszolnok vármegye közönsége nevében kegyelettel és hódolattal etelve szívemben teszem le a vármegye koszoruját a nemzeti függetlenség apostolának, a magyar nemzet nagyjának szobrára. Szívemből kívánom, hogy azok a magasztos eszmék, amelyeknek ő apostola volt, mielőbb valóra váljanak.“ (Éljenzés.)

Karczag város fiatal polgármestere lépett a pódiumra s a város közönsége nevében koszorúival is adózott Kossuth nagy szellemének. Koszoruját e szavak kíséretében tette le:

Karczag város közönsége nevében koszorút teszek le hazánk, mindnyájunk édes anyja, atyjának szobrára. Jelmondatom a következő: Karczag város polgárai méltók akarnak lenni — fogadom, hogy méltók is lesznek — arra, hogy Kossuthot atyjuknak nevezhessék. (Éljenzés.)

Nagy Dezső állomásfőnök koszoruját e szavakkal tette le:

„A nemzeti örök élet a szép jelvényéhez, a Kossuth Lajos szobrához áhitattal lépek és vasutas társaim nevében a magyar nemzet nagy fiának lábaihoz koszorúban leteszem szívünket. Nem haltál meg, csak a tested van a sírban, lelked egy fényes, gyújtó eszme lett!“

Korény Gusztáv: A magyar kir. állami posta — és távirtdahivatal nevében teszem le a koszorút e szavakkal: Ha Te velünk, ki ellenünk? (Éljenzés.)

A kereskedelmi kör bronzkoszoruját és az ipartestület virágból kötött koszoruját Szávay Gyula tette le.

Szentesi Tóth Jánosné a nőegylet bronzkoszoruját tette le.

A nádudvari választókerület koszoruját lelkes szavak kíséretében a függetlenségi eszmék régi, kiváló harczoza, Papp Elek országgyűlési képviselő helyezte el.

A koszorúk letételének fényes epizódja volt Bácsy Gyula lelkész az erdélyi magyarság egyik lelkes apostolának tiszta, megszese hangzó, csengő hangon élénk lelkesedéssel elmondott következő beszédje, melyet Kossuth Ferencz is szívélyesen köszönt meg a szónoknak beszédje elhangzása után:

„Napkeletről jöttünk, a bércek honából, hogy az Alföld szívében a mi megváltónk lelkében összeforrt szívünk együtt hódoljon a testet öltött magyar glória előtt, mert nem a hulló csillagot, nem a történelemnek eltűnt fényes meteorját jelzi itten e szobor, hanem jövőjét, világosító, irányító adó termékenyítő fényes napját a magyar erőnek, akaratnak és nemes önértetnek. Midőn a magyar Messiás eszméjének velünk ünneplő letéteményese iránt is hódoló tisztelettel a halhatatlan szobrára koszorút teszek, kérem a mindenható Istent, a magyarok Istenét, engedje meg, hogy a Kossuth Lajos örökké élő lelke, a mely megbízónknak, a gyalui függetlenségi körnek ott a hideg havasok aljában is életet adott, tegyen egygyé a magyar géniuszbán minden érzést, minden akaratot és tegye nagygyá és boldoggá a magyart!“

A helybeli főgymnasium tanárkara és ifjusága nevében Pap Tamás VII. osztályú növendék tett le koszorút e jelmondattal: „Az emberi és nemzeti jogok híroszának: a karczagi ev. ref. főgymnasium.“

A karczagi polgári leányiskola képviselőjében az igazgatónő vezetése alatt Kereskes Gizella, Krausz Margit, Kis Ilonka és Mészáros Manika jelentek meg a szobornál és Kereskes Gizella a karczagi és Kiss Ilonka a szolnoki polgári leányiskola növendékei nevében helyezték el az élővirág koszorút.

Ezután a szolnoki diákság megbízottja tette le koszoruját a szobor talapzatára.

Tiszasas község bírāja: „1848-ban te hajlottál meg a nemzet nagysága előtt, most Tiszasas közönsége hajlik meg a Te nagyságod előtt. (Éljenzés.)“

Tiszaderzs község szintén koszorúval áldozott Kossuth emlékének.

Tiszaföldvár község főbírája nemzeti szin szallagu koszoruját azon kijelentéssel tette le:

„Mi nem csak koszorút, de szívet, igazi magyar szívet is hoztunk.“

Dévaványa község koszorujának szallagján a dévaványai nők által himzett e felírás volt:

„Kossuth Lajosnak a nemzet atyjának. Dévaványa község közönsége.“

Fábián Zsigmond az iparosifjuság önképző egyesülete nevében pár szó kíséretében koszorúzta meg a szobrot, míg végül Balogh Ferencz a III-ik függetlenségi karszinó koszoruját tette le.

Indulás a ligethe.

A koszorúk letételével az ünnepség első része véget ért. — Következett a vendégek tiszteletére rendezett bankett, melynek színhelye az erzsébetligeti István-mulató volt.

Megharsantak a trombiták. A bandérium megindult. A vendégek kocsikra szállottak; az első, remek négylovas kocsin foglalt helyet Kossuth Ferencz, Papp Elek orsz. képviselővel és intett a kissé távolabb álló Ábrahám Dezsőnek, kerületünk szeretett képviselőjének s maga mellé ültette a kocsiba.

A közönség, mely az indulás előtt a téren fel s alá hullámozott, most megindult s követte a lépésben haladó kocsikat, szakadatlanul ünnepelvén a kereskedelmi minisztert, a vendégeket s kerületünk képviselőjét.

Egyedül biztos

ártalmatlan szer a SZÉPSÉG ÁPOLÁSÁRA

az ARDÓ-féle **ORGONA CREME.**

Felülmulhatatlan hatásában. Eltávolít bőrrakát, miltessert, pattanást, szeplőt, arczfoltot, simit ráncot, rózsás színt, meglepő szépséget kölcsönöz az arcnak.

Kapható egyedül: **ARDÓ LEÓ** „Oroszlánhoz“ ezimzett gyógyszerárában, **Karczagon.**

A ligetben.

Azerzsébetligeti István-mulatóban gazdasszonyaink és a díszebédet rendező bizottság, a felszolgáló szép kúnleányokkal lázas izgatottsággal várták az érkező vendégeket. A tágas nagy fedett konyhában Karczag leg-gazdagabb gazdasszonyai sűrűgtek-forogtak a tűzhely körül. — A nagy mennyiségű sertés pecsenye, rántott csirke, óriási nagy kenyérsütő teknőkben álltak, míg nagy üstökben forrott és főtt a tyukhús leves. Nem is 500 emberre készültek itt, — de 5000 személyre.

A bankett.

Az István-mulatóban 500 személyre terítették, de csakhamar megtelt az óriási nagy terem az előtte épült sátrak is úgy, hogy 700 személy vett részt a díszebédben. A remekül készült híres „csigaleves“ csakhamar ott párolgott az asztalokon — e perczen elnémult a zaj — és csak a kanalak csörömpölése hallatszott, vagy egy elröppent dicséret.

A díszebéd nagyszerűségét és páratlan mivoltát jellemzi legjobban a Budapestről jött újságírók, — kiknek számára az ebédet rendező bizottság tapintatos és előre látó vezetősége (Dr. Nagy Pál, Kovács Lajos, Sántha István) külön asztalt terítettek — azon kijelentése, hogy sok 100 banketten voltunk, hol 6—8 korona volt az ebéd ára. — de ott egy zsemlye jutott sokszor, az is kettőnknek.

Itt köszönjük meg egy a nevezett uraknak, mint az újságírók: Kiszolgáló Kusza Rózsika, Farkas Erzsike és Puskás Juliska kisasszonyoknak azon kitüntető szíveskedését, melylyel az újságírók asztalát elhalmozni szíveskedtek.

A felköszöntők sora.

Az első fogás után vármegyénk népszerű főispánja gróf Almásy Imre, ki Kossuth Ferencz mellett ült, mondott felköszöntőt a legelső magyar emberre, a királyra. A díszebédben résztvevők zajos tapssal tüntettek a nálunk első ízben megjelent dalia s termetű főispán mellett.

Madarász Imre Kossuth Ferenczre mondott felköszöntőt, eltevén őt, mint olyan embert, ki a legmagasabb polczra feljutott. Erre válaszolt Kossuth Ferencz a következőkben:

— Tisztelt hölgyeim és uraim! Az előttem szólott t. barátom engemet bemutatott önök előtt, mint olyant, aki azok közt volt, kiknek vándorbotot kellett venni kezükbe, midőn az ország nagy küzdelme szerencsétlen véget ért. Tény az, hogy én kora gyermekkoromban már szenvedni voltam kénytelen hazámért. Alig voltam nyolcz éves, midőn várfogságba hurczoltak, azután pedig negyvennégy évig voltam hontalanságban. De e hosszú idő alatt nem feledtem el soha, hogy magyar ember vagyok (Lelkes éljenzés) és mert magyarul éreztem mindig, az Ur Isten megengedte, hogy megtarthattam a magyar nyelv tudását is (Hosszan tartó lelkes éljenzés), ami bizony az olyanoknál, a kik negyvennégy évig voltak külföldön, ritka dolog.

— T. ünneplő közönség! Azt mondta t. barátom, hogy miután hazajöttem, magas polczra emelkedtem. A legmagasabb polczot, amire emelkedhettem, elértem már akkor, a midőn átléptem édes hazám határát, mert akkor a magyar nép, a magyar haza keblére ölelt és szívébe zárt és akit a magyar nemzet keblére ölel és szívébe zár, az van a legmagasabb polczon. (Hosszantartó. szünni nem akaró éljenzés.) Nem is úgy vagyok itt ma, mint miniszter, nem úgy vagyok itt, mint az országos függetlenségi párt einöke, hanem úgy vagyok itt, mint ember, aki édes atyjának emlékéért rajong, emléket tiszteli és ezen rajongásban és tiszteletben él és akar meghalni. (Lelkes éljenzés.)

— Midőn tizenhárom évvel ezelőtt bejöttem ebbe az országba, a függetlenségi pártot háromfelé szakadva találtam. A függetlenségi párt kebelében csakis politikai irányzatokról volt szó és közgazdasági kérdésekkel igen kevesen foglalkoztak. (Ugy van!) Azóta a függetlenségi párt nemcsak

egységessé vált, hanem az ország legnagyobb többsége lett függetlenségi pártivá, azóta elértek azt is, hogy az az irányzat, amely a XX-ik században az államoknak és nemzeteknek jólétét és szabadságot biztosít, a közgazdasági irányzatnak helyes megválasztása annyira köztudomásúvá vált az országban, hogy most már nagyon kevesen vannak azok, akik fel ne ismernék azt, hogy Magyarországnak önállónak kell lenni közgazdasági téren. (Lelkes éljenzés és taps.)

— Én abban a meggyőződésben vagyok, hogy azóta a hosszú idő óta, amely lefolyt, mióta Magyarország visszanyerte alkotmányát, ha minden kormány úgy cselekedett volna, mint a mostani kormány, akkor már nagyon messze haladt volna előre az államiség megszilárdítása terén, mert a

Nézőközönség a leleplezés után.

mostani kormány, ha nem is bír oly gyorsan haladni, mint ahogy maga is kívánna és a nemzet meg is követelné tőle, az bizonyos, hogy semmi téren nem hátrál meg, de minden téren előre halad. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.)

A nemzetek életében az évek, a percek lefolyását egyesek nyugtalanul várhatják, de higgyék el t. barátaim, hogy jobb bölcsen és lassan alkotni, mint rosszul és gyorsan. (Igaz! Ugy van!) Az ország bízik a jelen kormányban, tudja, hogy soha egy perczet sem fog elmulasztani abban az irányban, hogy megtegye a nemzet iránti kötelességét. Meg is fogja tenni, mert ha erre képtelennek bizonyulna és ezt felismerné, egy perczig sem maradna tovább a hatalmon. Amíg tehát önök azt látják, hogy mi miniszterek haladunk, bizzanak abban, hogy lesz jobb jövő és kitűzött célunkat el fogjuk érni. (Zajos tetszés és lelkes éljenzés)

Papp Elek országgyűlési képviselő a távollévő Justh Gyulát, a képviselőház elnökét tette. Dr. Ábrahám Dezső állott fel, de

a szünni nem akaró tapstól és zajos tüntető éljenektől csak sokára juthatott szóhoz.

Igy tüntette ki választókerületünk polgársága Kossuth Ferencz előtt is, mennyire ragaszkodik nagy tehetségű követéhez. Ábrahám Dezső a következő szavakkal köszöntött efel a kormányt:

„Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A történelem megismétli önmagát. A harminczas években megnyilatkozó nemzeti érzés fellángolása, mely a nemzeti állam kiépítését tartotta szem előtt, megteremtette az első magyar felelős miniszteriumot, melyet a nemzet nagy miniszteriumnak nevezett el. Évszázados küzdelem előzte meg e miniszterium létrejöttét.

A mai kormány kinevezését is nagy nemzeti harcz előzte meg. Az ország azon nagyjai vették át a közügyek vezetését, akik a haza bizalmát bírták. Épen ezért a nép a „nemzeti kormány“ czímmel tisztelte meg az állami ügyek jelenlegi vezetőit.

Nincs valami magasztosabb, mint a nép bizalma és megtisztelése. Ezzel szemben helyt foghat ugyan a becsületes és igazságos bírálat, amely csak erősíti a valódi nagy emberek akaraterjét, de a kicsinyes, rosszindulatu, kishitű támadások lesiklanak a becsületes törekvésekről.

Minden nagy eszmének voltak és lesznek vérző apostolai, a magyar nemzeti állam kiépítése pedig még sok áldozatot fog kívánni. Ilyen áldozat volt az is, hogy a kormány jelenlegi tagjai minden hatalmi vágy nélkül átvették az ország ügyeinek intézését. Szent, magasztos törekvése van jelenlegi vezetőinknek, de ők nagy munkájukban csak úgy nyernek erő, biztatást, ha mi, az egész nemzet egy szálemberként melléjük sorakozunk s megalkotjuk számukra azt a biztos talajt, ahol nőhetnek, emelkedhetnek mindaddig, míg a hatalmas, nagy független Magyarország magaslatáig érnek el.

Kossuth Ferencz kijelentette előbbi beszédében, hogy nemzeti önállóságunkból és jogainkból semmit nem engednek. Én bízom e kijelentésben, nem akarok, de talán közülünk senki sem akar nagyobb magyar lenni, mint Kossuth Ferencz s addig, míg ő e kormányban helyet foglal, feltétlen bizalmunkat kell abba helyezni.

Én a magyar nemzeti kormányra emelem poharamat.“ (Lelkes éljenzés és taps.)

Glatz Antal bihari főispán Karczag városra és Horvay szobrászra emelte poharát. Érdekes közbeszólás történt tosztaja elején. „Biharból jöttem“ ugymond — Tiszaország-ból — szól közbe gróf Almásy főispán. — Nem Tiszaországból, de Biharországból, javítja ki Glatz, kinek Tiszaák elleni küzdelmét az egész ország ismeri.

Szöke József ügyvéd jégzápor kopogás közt Almásy Imre főispánra, Tóth Kálmán dr. pedig a következő tosztot mondotta a vendégekre:

„Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! A szív nagyon tud örülni, de fájni százsorta jobban tud. Mi tapasztaltuk ezt igazán, karczagiak, mert a mi szívünk sokszor fájt, szenvedén e város sérelme után ártatlanul. Népünk józan, értelmes, nagyságra nézve pedig 70000 hold határunkkal az országban a 8-ik helyet foglaljuk el s mégis a fejlődés meglevő alapfeltételeit nem hogy fejleszteni igyekeztek volna az előző kormányok, sőt a toslakat, melyek városunkat a repülésre, a haladásra alkalmasabbá tették volna, elnyirbálták. Elvitték adóhivatalunkat, katonaságunkat, törvényszékünket, elvittek minndent, ami hatalmunkban állott; mert Karczag zászlaján a haza szent neve mellett Kossuth képe diszlett, polgárai szívében pedig a függetlenség lángja lobogott. Fájt a mi szívünk sokszor s „hegedünket függesztettük fűzfákra.“ De ha méltatlanság ért bennünket a múltban s volt okunk keseregni, van okunk most, ma örvendezni, mert a magára maradt, elhagyott Karczagot ma vendégek sokasága tisztelte meg látogatásával. Itt üdvözölhetjük nemzetünk reményét, Kossuth Ferencz úr Ónagyméltóságát; itt dr. gróf Almásy Imre úr Oméltóságát, ki előtt alkotmányvédő küzdelmünk idejében, mint vezérünk, ma mint szeretett, tisztelt, becsült főispánunk előtt vesszük le kalapunkat. Itt van a mi jó alispánunk s az ő munkás gárdája. Itt vannak az országgyűlésnek, törvényhatóságoknak, városoknak, testületeknek, községeknek képviselői s egye-

sek, férfiak, nők, kik ép úgy, mint mi, karczagiak élnek s ha kell, halnak a honért. Hogy ne volna hát nekünk okunk örülni ma? Köszönet érte, hogy ünnepünkön részt venni méltóztattak! Isten hozta Önöket, Isten áldja meg! Eljenek a mi kedves vendégeink!

Az ünneplő közönség erősen nyilvánuló kívánságára gróf Almásy Imre megyénk szeretett főispánja jelentkezett szólásra és a következőket mondotta:

„Nem mint idegen, de nem is úgy mint vendég jelentem meg itt, mert Karczagon éppen úgy otthon érzem magam, mint vármegyém egész területén, melynek élére a koronás király és a nemzeti kormány bizalma állított.

A letűnt szomorú korszak idejében kivettem részemem, sőt élére állottam a nemzeti mozgalomnak és a magyar alkotmány sánczai között a vármegyei életben szerveztem a nemzeti ellenállást.

Büszke vagyok ezen ténykedéseimre és ezen büszkeségemet fokozza azon kedves kötelesség, hogy ez alkalommal poharat emelhetek a nemzeti kormány kimagasló alakjára Kossuth Ferenczre.“ (Éljenzés és taps.)

Végül a főispán érdekes, felkészítője után Taposi Márton rendőrkapitány a hölgyeket éltette:

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Nekem jutott a szerencse, hogy azokért emeljek poharat, kik a mai hazafias nagy ünnepségünknek az ő megjelenésük által egyik kiváló díszét adták nemesak, hanem az egész ünnepség keretének, hogy ugyanondjam koszorujának virágait képezték, a pünkösdeknek, nekünk legszebb rózsáink voltak. Ezek a nagykun karczagi hölgyek, a nagykun karczagi honleányok, kik nemesak virágdíszet adtak, de a mi magyar szokásos vendégségünket jóakaratu odaadó munkássággal sikerésítették, a gazda asszonyi művészet izléses alkotásaival, hogy magyarul mondjam, kitűnő jó magyar főztjükkal láttak el bennünket és kedves vendégeinket.

A nagykun-karczagi magyar asszonyok a Nagyknuság történelmi multjában is hazaszeretettükről és kiváló gazdaasszonyi minőségükről ismeretesek. A mai nap is kizár minden szót, mely dicséretükre alkalmas volna, tetteikben az itteni magyar szíves látásban, vendégszeretettük itt kifejtett fényes melegében benn rejlik a dicséret azon foka, mely szóra nem szorul.

Azt hiszem, hogy mikor őket éltetem, mindnyájunk érzelmét tolmácsolom és talán az ő legszentebb és magasztos érzésüknek teszek eleget akkor, hogy ha Nagykun-Karczag hölgyeinek asszonyainak honfiúi érzelméből ha így szóval is csokrot szedek össze és azt az ő hódolatuk kifejezésével nyújtom át hazánk szabadsága, egyenlősége, testvérisége és megalkotója Kossuth Lajos itt lévő nagy fiának Kossuth Ferencznek, éljenek a nagykun karczagi hölgyek és asszonyok.

Horváth Ferencz gymnasiumi igazgató Horvay János szobrászművészt a szobor megalkotóját köszöntötte fel.

A pecsenyék és tészták felhordását nagyban akadályozta a zuhogó zápor eső, — de a lelkes hangulatot nem tudta lehűteni az ennek folytán lehűlt levegő sem.

Majd Kossuth Ferencz asztalt bontott és rövid pár szóban elbúcsuzott a karczagiaktól. A dalárda rázendítette a Kossuth nótát, miközben Kossuth kocsiára ült és az 5 órás gyorsvonattal Budapestre utazott.

A bandérium!

Csőreg Károly városunk egyik tekintélyes polgárának az érdem, hogy a szobor leleplezésénél szereplő kun fiukat összehozta a kun bandérium keretében.

Hiányosak ugyan adataink de a menynyire lehetett összeszedtük a névsort.

Csőreg Károly, Bojti Károly, Tökés Sándor, Debreczeni Mihály, orvos Nagy Gergely, Varga István, Tökés Mihály, Márkus János, Kabai Gábor, P. Szabó Imre, Gy. Szűcs Lőrincz, Székely Gáspár, B. Kis István, Nagy Lőrincz, D. Varga Sándor, D. Varga József, ifj. Vadai István, Győri Gáspár, Mátyus Sándor, Soós Imre, Örsi Sándor, Bugán József, Major István, Németh

József, Lengyel Balázs, G. Szabó László, Magyar László, Eperjesi Sándor, Balog András, T. Mészáros Sándor, Mészáros István, Magyar József, Mándoki András, Elek Gergely, Oláh András, Mándoki László, Bézi János, Dobrai Imre, Sántha István, Mándoki Péter, N. Nagy Imre, Győrfi Imre, Perge Lőrincz, Elek István, Petri János, K. Tóth Imre, Décei József, Varga Péter, Olajos József, Sz. Virág Péter, K. Szabó Mihály, Cs. Szabó Mihály, Nádasdi István, Dobrai István, Elek József, Czina János, Bihari Ferencz, Nádasdi László Kis István, Kis Mihály.

Ezek voltak azok a lelkes fiatalok a kik részvételükkel emelték az ünnepély fényét! Legyenek melegen üdvözölve!

A rendezőség.

Végül pedig, de nem utolsó helyen fel kell említenünk a díszítő bizottságot Vidákovits János, Ujházy Sándor, Simon Sándor, Kása József és Marusák Pál urak vezetése alatt.

Szép volt és impozáns minden! Köszönet nekik és buzgó munkatársaiknak! Méltóbb kezekre nem lehetett bízni a város feldíszítését.

Este a nőegylet ugyancsak a ligetben táncmulatságot rendezett, mely azonban a nagy eső miatt keletkezett sár és zord idő miatt nem sikerült oly jól, mint az remélhető volt.

Igy folyt le Karczag város országos jelentőségű ünnepélye; sikerülten és fényesen, melydicsőség nemcsak a sok intézkedést elmulasztott, ide oda kapkodó és személyeket előtérbe tologató vezetőségnek köszönhető, de azon pár névszerint felsorolt rendező úron kívül Karczag város rendkívül intelligens érzéssel bíró, szépért és jóért lelkesedni és áldozatot hozni tudó polgárainak és polgárnőinek tudható be.

A karczagi nők!

Le a kalappal urak! Tessék felállani! Előre megmondtam! Lándzsát törtem a mi asszonyainkért, a kun asszonyokért!

Szégvénynek, gyalázatnak minősítettem azt a feltevését is, hogy a kun asszonyok kifogástalanul, fényesen el ne tudnának látni bárminő díszes, bárminő nagy és bárminő finnyás társaságot is!

Hittetek nekem kedves polgártársaim! A szobor leleplezési ünnepélyt, még ünnepélyesebbé tettétek azzal, midőn javaslatom értelmében határozottatok és reá biztatók az ellátás gondjait, a kiszolgálást, tehát a házigazda becsületét, az asszonyokra!

Hát lehet jobb megbízhatóbb kézből a férfi, a ház becsülete, tisztessége, mint a nőben?

Hálás szívvel köszönöm kedves képviselő társaim, hogy osztottátok nézetemet, és reá biztatók a férfi sorsát a nőre!

Sikerült! Fényesen! Úgy a mint gondoltam. A díszes társaság, a nagy tömeg a finnyás izlés, teljesen és egészen ki lehetett elégitve. Magasrangú vendégeink a karczagi banquettere és a karczagi asszonyokra.

Áldozunk tehát mi is egy pár levelet arra a szent ezélra, hogy kedves, és maradandó emlékül koszoruba fonjuk azoknak a nevét a kik a sikerhez hozzájárultak!

Dr. Nagy Pál kedves feleségével, Németh János, Sántha István és id. Vadai István vállalták a banquette rendezés nehéz munkáját!

A főzést és ellátást teljesítették: Rimaszombati Istvánné, Örsi Andrásné, Puszkás Sándorné, id. Vadai Istvánné, Kovács Lajosné, Nagy Pál Istvánné, K. Horváth Imréné, G. Szabó Lászlóné, Győri Gáspárné, Kis Gáspárné, Iványi Mihályné, Varga Sándorné, Mándoki Andrásné, P. Szabó Istvánné, ifj. Kis Jánosné, id. Mándoki Péterné, R. Kovács Istvánné, és Csokai Imréné!

Az asztaloknál a kiszolgálásra felügyeltek és szervezték a szép leánytábor: Csőreg Károlyné, Simon Sándorné, Vajó Juliska, T. Nagy Juliska, Kiss Lőrinczné, ifj. Hajdu Józsefné, P. Szabó Sándorné, ifj. Karázi Mihályné, ifj. Sándor Mihályné, és ifj. Mándoki Péterné.

Mit szóljak a bájos leányoknak önfeláldozó munkájáról, a pontos, a figyelmes és a lelkiismeretes kiszolgálásról; fájdalom nem tudom mással, mint azzal honorálni, ha neveiket kedves megemlékezésül ide iktatom. — Farkas Erzsike, Puszkás Juliska, Mándoki Mariska, Örsi Róza, Sándor Erzsike, Rimaszombathy Juliska, Kovács Mariska, Csányi Róza, Hajdú Mariika, Kusza Róza, Gulyás Róza, László Emma, S. Nagy Juliska, Móró Mariska, Móró Lina, Vajó Marika, Olajos Juliska, Magyar Jolánka, Kosszei Kornélia, Tóth Juliska, Pap Tilda, S. Tóth Piroška, Mátyus Margit, Szabó Erzsike, Hajdu Juliska, Kovács Juliska, Kis Mariska, Sántha Mariska, Sántha Juliska, Sántha Erzsike, L. Sántha Mari, Erdei Erzsike, Olajos Erzsike, Sántha Ilonka, Király Zsuzsika, Kun Erzsike, Sz. Virág Rebeka, Nádasdy Rózsika, Takács Erzsike, Materny Erzsike és Varga Erzsike.

Most tessék elképzelni 650 éhes embert, férfit és nőt vegyesen! Mennyi igény! Szegény kis lányok ha tudtátok volna, hogy bírálhatnak benneteket! De helyt álltatok vitézül és emberül! Isten áldjon meg benneteket érte!

A sajtó elismerése feltétlen és a dicséret nem pazarlás. Legyen benne részetek!

Végül pedig kedves kötelességet teljesítetek, midőn különösen kiemelem özvegy Sz. Tóth Jánosné urasszonyt, polgármesterünk édes anyját, a karczagi nőegylet buzgó elnöknőjét, a ki mindenütt volt, s a kinek igen sokat köszönhetünk a fényes eredményért.

Éljenek a karczagi nők legyenek szerencsések és boldogak.

bogdi Papp Sándor.

Kossuth Lajos szobra.

Azt hallottam, hogy nyugtalan a népem,
Hogy sóhajos a sok szép Kunhalom
S a lelkek alján erjedezve érik
Valami titkos mély forradalom.
Megdobbant a magyar föld szíve ott lenn,
Felébresztettek a bús sóhajok
S im éreztetve a barna fiuk közt,
Hü Kunjaim közt újra itt vagyok.

Fiuk, az apátokat én vezettem,
Vérrel mentettük azt meg, ami van,
S apáink régi lobogója lengett
Felettünk a harc nagy napjaiban,
Uj színeket bont uj tavaszok álma,
Cserél a kor köntöst, hitet, nevet:
Azt üzenjük mi nektek, sarjadéink,
Hogy lobogót, azt ne cseréljétek.

Azt hallottam, hogy fogyva fogy a népem,
Kenyér után hogy messze vándorol,
Más ég alatt már uj hazája is van
A tengeren túl, Isten tudja hol.
Kiugrottam siromból s idejöttem,
Órálló leszek ezen a helyen,
Kit erre visz az útja nem ereszttem,
Érezkarokkal szívemhez ölelem.

Kivándorlóknak én vagyok az őse,
De más vitt ki, nem a kenyérdarab,
Hogy élhessek s szabadon, ti itthon,
Életfogytiglan voltam érte rab.
Oh mert nemcsak kenyérral él az ember,
Egüknön ezredes a zivatar,
Ha minden bajtól megfutottunk volna,
Hol volna most már s volna-e magyar?

Azt hallottam, hogy földje nincs a népnek,
S a termésből csak polyva jut neki.
Mi egy országot hagyunk rá örökbe.
Elvette volna tőle valaki?
Karddal szántottuk barázdáit akkor,
S közös vérrrel veténk belé magot. —
Majd én teszek osztályt az aratásnál,
Majd én nézek meg szegényt, gazdagot.

S ne rázzon öklöt előttem az egyik,
Ne rázzon fejet előttem a más,
Ökölnék, fejnek romboló a műve,
Szívekből kelhet csak ki ujlás.
Bálványimádók s mindentagadók közt
Mértán lehetek oszlop e rögön
Ki millióknak földet adtam egykor
S hat lábnyi föld lett egész örököm.

Azt hallottam, hogy joga nincs a népnek
Jogok örül ime itt vagyok.
Ellenség járt itt? Vaspatkók tapodták
Vagy lánczra verve sinlik tán a jog?
Ne féljétek, volt az már eltapodva,
Volt lánczon, sinlett bitők tövébe kint,
De a sírásók még haza se értek
Már gyökereiből kihajtott megint.

Mert olt lenn termő földde porladoznak
Az érte sirba hullt martir-szívek,
S gyökereit az ingadozó fának
Hűsők és szentek karja ragadja meg,
És itt vagyok és széttöröm a lánczot,
Ha vasból van, ha aranyból van az,
De fiuk, ha már jogért panaszkodtok,
Legalább jogos legyen a panasz.

Azt hallottam, hogy van tengernyi baj még;
Volt az mindig és lesz mindenkoron!
Bölcsőtöknel apátok nem meséltek,
Hogy milyen is volt az az én korom?
Vérben fakadt ki gyenge violája
Mennydörgés volt a szerelmi dala, —
S mégis — itt álltok, friss tavaszi törzsek,
S vezértek im ragyogva tér haza.

Rám függesszéték minden bajotokban
Bizó és becsületes szemetek.
Én vagyok az igazság, a reménység,
A haza — és az emberszeretet.
Nincs veszte semmi! Csak munkára népem;
Előre bátran! Fel mindannyian, —
Hisz azt hallom, hogy nagy a regimentem
És vezére — maga a fiam!

Debreczen, 1907. május 20.

SZÁVAY GYULA.

UJDONSÁGOK.

Presbyteri ülés. A karczagi református egyháztanács 1907. évi május 26-án vasárnap d. e. 10 órakor gyűlést tart. Tárty: 1. Jelentés az 1906 évi számadás megvizsgálásáról. 2. A Gymnasium igazgató tanács jegyzőkönyve. Elnöki előterjesztések.

Adomány. A pünkösdi „Baromfikiállítás” rendezőse, élen Mészáros Antal állatorvos ural, a tiszta bevétel felét 70 kor. 74 fillért, a községi polgári leányiskolának adományozta. Az intézet vezetősége ez uton is halás köszönetet mond e kiváló figyelmért és nagylelkű gondoskodásért, melylyel hiányos szertárunkat kiegészítését illetőleg újabb tanítási eszközök beszerzését anyagiilag biztosította. A kegyes adományt egyelőre

takarékpénztárba helyezük s egyéb, előre nem látott, rendkívüli bevételek, adományokkal kikerekítve egy varrógép beszerzésre fordítjuk. Nem vagyunk talán szerénytelenek, ha azon óhajunknak adunk kifejezést, vajha többen is követnék a rendezőség e nemes példáját és megfizető érdeklődését városunk leánynevelő intézete iránt.

A villanyvilágítás ügyében Hollós József műszaki tanácsos, a keresk. miniszterium posta és távirda osztályának főnöke szerdán, — mint lapunk előző számában már jeleztük, — a városi tanácssal konferált, tájékozódást szerzett az ügyekről és elvitte magával a két ajánlatot azon ígérettel, hogy június 8-ig szakvéleményét írásban be fogja küldeni. Tiszteletére az urikaszinóban az előljáróság néhány tagja közebédet adott.

Új ügyvédi iroda. Dr. Stern Ödön köz- és váltó ügyvéd Nagyváradon telepedett le, hol ügyvédi irodáját megnyitotta.

Barabás és Ábrahám Dezső. Tudvalevőleg az országos függetlenségi párt Kossuth Lajos szobrára leteendő koszorúját a kerület képviselőjének kellett volna programmi szerint letenni. Miután azonban az országos függetlenségi párt alelnöke Barabás Béla is jelen volt, Kossuth Ferencz, Barabás és Ábrahám Dezső közösen állapodtak meg abban, hogy Ábrahám Dezső a választókerület koszorúját tegye le. Így történt a csere.

Mészáros Gizella. Elhull a virág, eliramlik az élet... Virágnylas, a rózsák ünnepe, piros Pünkösöd idején, — midőn minden szívből a tavasz pompája illatozott, a halál fagyos szele, egy gyöngye, még fészlő rózsabimbót érintett, melytől a rózsza elhervadt. Az életvidám Mészáros Gizuska, élete tavaszának idején, leányalmái megvalósulásának messze távolában még, — itt hagyta e földi rögöt és elment pihenni, örök álmot aludni. Meghalt — rövid szenvedés után. Angyal kellett az Istennek, angyal kellett — s nem lett a Gizuskánál jobbat, szebbet, elvitte hát angyalai közé, az angyalok honába. A család a következő gyászjelentést adta ki: A fájdalomtól földig lesújtva, a kérelhetetlen sors súlyos csapása alatt megtört lélekkel és meggyötört szívvel tudatjuk, hogy angyali jószágú kedves leányunk, testvérünk, sógornók, illetve rokonunk Gizuska f. hó 22-én d. u. 1/2 órakor életének kora tavaszán 15 éves korában rövid szenvedés után visszaköltözött a mennybe Isten angyalai közé. Drága halottunk hült tetemét e hó 24-én délután 4 órakor fogjuk a róm. kath. sirkertben örök nyugalomra helyezni. Sírj alma legyen örök és jószágos lelkét a jó Isten iktassa vissza angyalai közé!

Elszámolás. A helybeli baromfikiállítás összes bevétele 194 korona volt. Ebből a kiadás 54 kor. 52 fillér. Maradt tiszta jövedelem 141 kor 48 fillér. Ebből a polgári leányiskolának 70 kor. 74 fillér és az ev. ref. főgymnasiumnak szintén 70 korona 74 fillér jutott.

Utczai támadás fényes nappal. Németh János pénzügyőri biztos és Vidákovics János városi mérnök kedden délután 5 órakor hazafelé tartottak a Kiss Antal utcza lakásukra. Ez utcza elején, — tehát majdnem a piacon szemközt jött velük egy félig részeg paraszt legény karján egy eselédleányzóval, kinek karján megint vizes kanták lógtak. A leány kitért ugyan, de nem a legény, sőt Németh biztost a járdáról le is lökte. Németh János képen vágta a legényt, mire az birokra ment vele, birkozás közben Németh megbottolt és alul került, e közben a mérnök is segítségére sietett az alulfekvő biztosnak és a fiu nyakára lépett. Németh fel-

tápázkodott és még két pofont adott a legénynek. A kinos jelenetnek Vadas Manó kereskedő által előhívott rendőr vetett véget, ki bekísérte a garázda paraszt fűzköt. A Kiss Antal utcza azóta minden csendes.

Fekete Ede czirkusza pártolás hiányában, — miután még szerda este Fehér J. bohócz jutalomjátékául bucsuelőadást tartott felszedte sátorfáit és elutazott. Innen Szoboszlóra ment a jobb sorsra érdemes artista társulat, a hol bizonyára melegebb pártolásban lesz részük, — legalább a csütörtök este ott megtartott előadás nagyszámú közönsége azzal látszik kecsegtetni őket.

A triposzok. Elült a zaj, elcsendesült minden, következik a leszámolás. A Kossuth szobor talapzatának kiegészítésére rendelt háromlábak megérkeztek, és azok egyhangu helytelenítéssel a szobrásznak visszaadni határozottak. No de mi határozunk, Horvay János meg végez. Erősen állítja, hogy ezek a hatlábú háromlábak lettek kiválasztva az előljáróság illetve a főkorifeusok által, — tehát itt sem vicczelné, sem vaczillálné már tovább nem lehet. Azokat, ha a „fene fenét eszik is át kell venni.” (Idézet Horvayból!) És mit fogunk csinálni? Bizony átvesszük azt. Hogy mire fogjuk használni? Eltesszük a „Kun Múzeum”-ba, mint emléket arról, hogyan készült egy szobor foltozva, tákolva, pályázathirdetés nélkül, protokollal.

Hadikitérő a 68-as órháznál. A 68 as órháznál létesíteni szándékolt hadikitérő közgazgatási bejárása e hó 28-án fog megtartatni. Ezzel kapcsolatban szintén elbírálás tárgyát fogja képezni a 68-as órház környékén lévő birtokosoknak azon kérelme, mely a jelzett órháznál egy ki- és felrakó állomás létesítésére irányított. A kereskedelmi miniszteriumot Dr. Fináczy Béla miniszteri segédtitkár fogja képviselni.

Sürgős ügyek. Madarász Imre az ev. ref. egyháztanács tagjait éppen vasárnap délelőttre hivta egybe gyűlésre. A meghívón, ha csak az elnöki előterjesztések nem rejtenek magukban ilyet — egyetlenegy halaszthatatlan pontot sem találunk. Furcsa dolog, — hogy míg hónapokig sem látja a nagytiszteletű ur összehívandónak a presbyteriumot, addig Ábrahám Dezső képviselő beszámolója napján éppen azon idő pontban, mikor a beszámoló folyik — akkor lett egyszerre sürgős az összehívás. Meddig tart még ez a mókázás? Talán a kunhegyesi vásár, melyre oly nagy tekintettel vannak az urak, sokkal fontosabb, mint a kerület képviselőjének beszámolója? Alig hisszük!

Addig ettek — míg volt mit. Az eső megakadályozta gazdaasszonyainkat abban, hogy a bankettre készített étkeket felszolgálhassák és így a pecsenyék és borok legnagyobb része megmaradt. Másnap — az ünnepély lezajlása után — kocsik robogása verte fel újból a város esendjét. E kocsik a banderistákat, a felszolgáló leányokat, a gazdaasszonyokat és a városi hivatalnokokat röpitette ki a zöldbé. Künn az Erzsébet-ligetben vacsoráztak. Harmadnap szerdán ismét künn vacsoráztak egy csapat — mintha fogadalmat tettek volna, hogy megesszenek mindent. Ez azonban az etelek mennyiségét tekintve nem sikerült. Csütörtökön már a város szegényei ették a maradékot söt pénteken úgy az északi mint a déli cigány város lakosai jöttek haza az ételtől félre álló tele hassal. Szóval addig ettek, — míg volt mit.

Uj egyenruha a gyalogságnál. Az orosz-japán háboruban fölismerték, hogy a gyalogságnál az egyenruha színének nagyobb távolságon nem szabad a föld színétől elütnie s a ruházaton minden föltűnő, vagy

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban — Ára üvegenként 4 — korona

ténylő gomb a napon esillog s a katonaságot már távolról elárulja. Azt tapasztalták, hogy a szürkéskek — mint például a közös hadsereg vadászcsapatának egyenruhája — és a kaki a legalkalmasabb. A fekete szíjjat és töltés táská helyett is sárga, vagy szürkéskekék szíjjat s töltéstáskát akarnak alkalmazni. A fölszerelés fénylői részeit és a tisztí kardot megpróbálták feketére befuttatni. A minap Bécs mellett, az inzersdorfi gyakorlótéren a hadügyminisztériumból kiküldött katonai bizottság előtt különböző színű egyenruhában több csapat gyakorlatozott. A bizottság összehasonlította az egyes színárnyalatok láthatóságát szabad szemmel és nagyobb távolságra messzelátóval. Megfigyeléséről jelentést tesz a hadügyminiszternek s ezen az alapon a király fogja eldönteni, hogy gyakorlatunk milyen színű egyenruhát kapjon.

Megmarta a veszett kutya. Kunhegyesen e hó 18 án özv. Grünvald Mórné leánya a tyukokat etette, a midőn egy veszett kutya megharapta. A nagy sívalkodásra kiment az anyja is, de a kutya ekkor őt is megmarta. Úgy az anyát mint a leányát, aki áldott állapotban van, Budapestre a Pasteur intézetbe szállították. A kutyát agyonlőtték.

Zsebtolvajlás. A karczagi Kossuth-szobor teleplezésén Mike Mihály kunmadarasi lakos zsebéből 300 koronát érő aranyórát lánczczal együtt ismeretlen tettesek kilopták. Károsult 50 korona jutalmat jutalmat tűzött ki a tettes kézrekerítőjének, mert az órája becses emlék volt.

Nagyságos asszony,

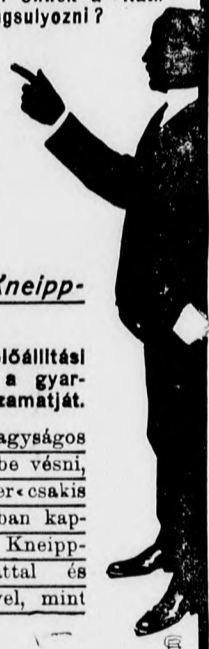
tudja-e, hogy a maláta-kávé vásárlásánál miért kell Önnek a »Kathreiner« nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánezatot kap, mely a »Kathreiner«-t kiténtető, mindenelőnyt nélkülöz.

Csakis a **Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé**

biria, különleges előállítású módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamátját.

Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékezetébe vésní, hogy a valódi »Kathreiner« csakis zárt eredeti csomagokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé« felirattal és Kneipp páter arcképével, mint védjeggyel.

PÁRTÜGYEK.

Képviselőnk beszámolója.

Vasárnap délelőtt templom után érkezik közénk Dr. Ábrahám Dezső, hogy megtartsa a piac téren a Kossuth-szobor előtt beszámoló beszédjét. Pártunk és a város közönsége nagyban készül fogadtatására.

A vasúti állomásnál lovas bandériummal és kocsisorral várja pártunk vezetősége a kerület képviselőjét és a vendégeket és onnan lépésben hajtátnak be a Kossuth-szobor elé. A beszámoló után díszbéd lesz az Otthonban.

A párt a következő felhívást bocsátotta ki:

Felhívás. Polgártársak! Mindenki előtt ismeretes, hogy a választó kerület országgyűlési képviselőjének politikai beszámolója a Kossuth-szobor teleplezése körül felmerült határidő változások következtében elhalasztott. A függetlenségi és 48-as párt véglegesen folyó hó 26-ára, vasárnap délelőtt 11 órára tűzte ki annak megtartását, melyre a választókerület képviselőjét több képviselőtársa hozzánk elkíséri. — Polgártársak! Fogadjuk dr. Ábrahám Dezsőt és a vele érkező országgyűlési képviselőket és vendégeinket, magyar-

hoz, nagyúnkhoz méltóan! Fogadjuk őket lengő zászlókkal és lelkesedéssel. Hallgassuk meg dr. Ábrahám Dezső beszámolóját, politikai kifejtését a magyar államnak, a jelen küzdelmes napjaiban követett és követendő harczáról, a mindannyiunkat közelről érdeklő kiegyezés kérdéseiről. Seregelyen össze vasárnap délelőtt 1/2 10 órakor a választókerületet képező négy város polgársága a Kossuth-szobor előtti tέρre, honnan lovasbandériummal és kocsisorral vonulunk ki a vasúti állomáshoz. Jelenjünk meg mindnyájan dr. Ábrahám Dezső beszámolójának meghallgatására. Tisztelettel felkérjük Karczag város közönségét, sziveskedjenek a bevonulás útján és a piac téren házaikat felbogozni, — a menet-hez csatlakozó polgárok pedig az Ábrahám nevével ellátott zászlókat hozzák el felvirágozva, hadd lobogtassa a májusi szél dicsőséggel. Hazafias tisztelettel: a választókerület függetlenségi és 48-as pártjának elnöksége.

CSARNOK.

Baka szerelem.

Irta: KLEIN ISTVÁN.

A vezérőrnagy úr lakása előtt állott silbakot a Vaszilie Kindris. A szél arczába esapta a hideg esőt. Nem törődött az őt körül fogó sötétséggel, sem a nyakába zuhogó esővel. Különbön is az lehetett legkisebb gondja, hogy az állam kék ruháját kímélje.

Le és fel sétált. — Nem a szokásos helyen, melyet elhagyott, de a generális úr lakásának egyik kivilágított ablaka alatt, melyről le nem vette szemét.

Fegyverét a falhoz támasztotta; lecsatolta a tölténytartó táskát és szíjját, levetette köpönyegét és a vízvezető csatornán felkúszott az ablakpárkányáig.

Belesett.

A generális úr konyhája volt szeme előtt, melynek minden zugát oly jól ösmerte.

És ott ült a tulipánokkal díszes ládán a káplár Kovács, kinek ölében ült az Ágnes, az az Ágnes, ki neki, a gazdag oláh fiúnak örök szerelmet, hűséget esküdött.

És Vaszilie még a szívéhez sem kapott, pedig sajgott az erősen — leereszkedett előbbi helyére, felszedte a levetett köpönyegét, felesatolta a szíjját és vállára vette a fegyvert és várt.

Megesalt, nem szeret. A magyar fiúhoz hűz a szíve, — hát legyen azzal boldog, majd csak kiverem a szíveimből azt a rozsz, ezéda leányt.

Igy próbálta leereszteni lazás agyát, az infanterist Vaszilie Kindris.

Egy vasárnap bálon ismerkedett meg a lánnyal. Igaz, hogy az őt kinevette, mert nem tudott jól magyarul beszélni, de amit tud, azt is itt tanulta. Az ő falujába csak a pápa tud valamit magyarul, de az is mindig oláhuul beszél. A magyar tanezra a káplár úr Kovács tanította meg — három forintért, meg két új komisz ingért. Ugyanaz a Kovács, aki most ott ül az Ágnes tulipános ládáján.

Hogy ábrándozása közben ismét látta a káplár Kovácsot az ő jogos helyén, felforrott a vére, — keze ököibe szorult. A lányra nem haragudott. Az ő falujában minden lánynak van szeretője, olyiknek titokban három is. Amikor egyik szerető megtudja, hogy tulajdonába más tolvaj is jár, — megbieszkázza a vetélytársát, de hogy a csapodár lánynon is bosszút álljon, az nem jut eszébe az oláh legénynek.

Legalább a Vaszilie falujában még nem volt példa erre.

És ő még ezt a városi eselédányt feleségül akarta venni. Haza vitte volna a falujába, a magyar lányt — a városi szokásokat majmoló eselédet. Ő a gazdag Juon Kindris fia. Vállalta volna érte az apja és talán az édes anyja haragját is. — Talán jobb is így — csak legalább feledni tudná.

A sötét éjbe kapuzárás és közeledő léptek hallatszottak.

A káplár úr Kovács jött, vigan fütörészve. Az Ágnes a kapuig kísérte és meg is esköltö Kovácsot.

És Vaszilie ezt mind látta a nagy épület sarkán álló silbakházból és nem kapta le a fegyvert, hogy lelője a esabitót.

Engedte nyugodtan közeledni, s amikor a káplár Kovács odaért, még csak meg se mozdult.

— Hé runny! Pentru ese kulkyete? kiállott rá Kovács Vaszilire!

— Elaludtál ugy-e disznó!

— Nem aludtam domnu Korporál!

— Kuss Moj! Látom a szemedről, véresek, mert dörzsölted őket.

— Nem aludtam domnu Korporál, nagyon is ébren voltam.

— Mintye názs kápatá má! — szól korporal Kovács és képen vágja Vasziliet.

A másik pillanatban káplár Kovács bezuzott fejével a földön. A manlicher fegyver agya szétzúzta a koponyáját.

Infanteriszt Vaszilie Kindris pedig elhagyta ör helyét és bement a kaszárnyába. Önként jelentkezett.

A hadbíróság pár hét múlva ítélkezett bűnyűgyében. Elhitték neki vallomását, — mert tanu nem volt az ellenkezőkre. Szerekeséjére elhallgatta az Ágnessel való ismeretséget. Még rá fogták volna, hogy bosszúból tette és más elbírálas alá került volna a korporál Kovács esete.

Komáromban eltöltendő két esztendei nehéz várófságot kapott a katonai ezopi jövőmből — mert engedelem nélkül elhagyta ör helyét. Hogy káplár Kovácsot agyonlötték, ezt nem rótták fel bűnyű, mert a káplárnak nem lett volna szabad pofavágni Vasziliet, mikor annak, szolgálóiban lévően, annak jelölül patrónuska volt a derekán.

A legközelebbi vasárnap, mikor az eskort a vasúthoz vezette a darózba öltöztetett Vasziliet, Ágnes ott sötét egy zsidó bakafrajter karján a kaszárnya előtt.

Ő ugyan hamar megvigasztalódott.

KÖZGAZDASÁG.

Baromfikiállításunk.

A kezdet a sikernek jele. Kezdeményezni kell és a siker nem marad el, ha a kezdetet kitartó munka követi.

Beigazolást nyert ez a Pünkösdi első napján megtartott baromfikiállítással is.

Néhány, a baromfiteenyésztés előbbre vitelén buzgólkodó tenyésztők pendítette meg a baromfikiállítás eszméjét, buzgó munkálkodtak a terv megvalósításán és fáradozásukat fényes siker koronázta.

Mészáros Antal, Fodor Jenő, Hemző Lajos, Simon Aladár, Sallai Lajos, Varga László és Tóth Salamon kezdeményezőse és további buzgólkodása folytán Szentesi Tóth Kálmán dr. polgármester egy olyan — a közgazdaság, elsősorban pedig a fajbaromfiteenyésztés fejlesztésében lényegesen fontos — kiállítást nyitható meg, mely becsületére vált a kiállítóknak, a rendezőknek, a tenyésztőknek és Karczag városának is.

Az Otthon nagytermében megtartott kiállítás rendkívüli látogatottságnak örvendett. Mintegy 1000 férfi, nő és gyermek tekintette azt meg.

Érdekeségeit nagyban emelte Kubinyi Bélának, ki e téren országunkban elsőrendű szaktekinély, tanúságos, erdélyes felolvasása a fajbaromfiteenyésztésről, melyet a közönség érdeklődéssel hallgatott és az előadót lelkesen megéljenzte.

A kiállításon megjelent Parthay Géza, az orsz. baromfiteenyésztő egyesület elnöke, valamint Barabás Béla országgyűlési képviselő.

Kubinyi Béla remek sárga és fehér orpingtonokat állított ki. Ezeknél semmivel sem állottak hátrább a Mészáros—Fodor fele sárga orpingtonok, valamint Hemző Lajos sárga orpington tyúkjá és kakasa, melyek díszoklevelet nyertek. Tóth Salamonné plimouthjait, Sallai Lajos galambjait, Puskás Sándor magyar tyúkjait, Szőke Józsefné és Dr. Nagy Pálné kiváló fehér magyar tyúkjait a Kubinyi-, Mészáros-, Parthayból álló bíraló bizottság szintén díszoklevéllel tüntette ki. Oklevelet kaptak még: Simon Aladár, erdélyi kopasznyaku tyúkjaiért, Varga László kiállított baromfiái után és többen.

A szép siker, melyet e kiállítás felmutatott, jele annak, hogy a fajbaromfiteenyésztést nálunk sikerrel űzik. A buzgó rendezők jutalmául szolgáljon az a megnyugtató tudat, hogy ezéjük elérését — a fajbaromfiteenyésztésnek a nagyközönséggel való megismertetését és megkeveltetését — e kiállítás nagyban előmozdította.

ÚJ ÉPÜLET ÉS TÚZIFA kereskedés.

A Berger-féle fatelep szomszédságában a Vasut-utezán

Sebestyén Testvérek

törvényszékieleg bejegyzett cég alatt

épület, kézműipari és tűzifa üzletet

nyitottunk.

Összeköttetést létesítettünk hazánk legnagyobb erdőbirtokosaival, fatermelőivel és gőzfűrésztulajdonosaival, és ez lehetővé teszi, hogy raktárunkat első minőségű, kifogástalan száraz épületfa anyagokkal láthassuk el és gondoskodjunk, hogy a legnagyobb kívánalmaknak is megfelelhessünk, és a legjutányosabb árban tudjuk kiszolgálni tisztelt vevőinket.

Nagy raktárunk van kátrány fedéllemez és elszigetelő lemezekben, továbbá portland és román cementben miket igen olcsó áron tudunk kiszolgálni.

Kérjük a nagyérdemű közönség támogatását és örömlünkre fog szolgálni, ha raktárunkat bárki is megtekinti.

Sebestyén Testvérek
fakereskedők.

Kardos Beniamin

szobafestő és fénymázoló.

Értesitem a n. é. közönséget,
hogy

szobafestő műhelyemet

f. évi április 24-étől kezdve
debreceni uton Kirják János géplakatos
ur házába helyezem át.

A legújabb és legdivatosabb
mintákkal való szobafestéseket
elvégezek, pontos és olcsó
kiszolgálásról megrendelőim
biztosítottam.

A nagyközönség szíves pártfogását kéri

tisztelettel
Kardos Beniamin
szobafestő.

4-10

Ez A KERET SZÜK

II ahhoz, hogy a Hoppa angol teint regulator mese- II
szerű gyors szépítő hatását esetelhesük, de ez
először is, minnek szaporítani a szót,

o tények beszélnek o

P vegyenek a t. hőlgyek 2 kor. 50 fillért Hoppát P
és a szeplő, májolt, hővérösség, mitesser, pör-
senés, pattanás és más arctisztatlanság csodálatos
eltűnése minden szónál szebben bizonyítja,
hogy a Hoppa minden mást feleslegessé tesz, egy-
maga pótol krémet, szappant, pudert. Puhítja,
ifjítja, üdíti, finomítja és fehériti az arcot, keze-
ket, nyakat, vállat.

A HOPPA angol teint regulator HOPPA A
főraktára: Kaiser Vilmos és Tsa HOPPA
drogeriája
Győr, Baross-ut I. Kapható gyógyszerárak
ban és drogeriákban. 6-10

Legnagyobb nyeresemény esetleges 600,000 m á r k a.	Biztos szerencse!	A nyereseményekért az állam szavatol.
---	----------------------	---

Felhívás a Hamburg által biztosított állami nagy

sorsolási esélyekben

való részvételre, melylyel

9 millió 538,092 márka

biztosan nyerhető.

A főnyeresemény ezen rendkívül előnyös sorsolásnál a következő.

A legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben: 600,000 márka.

Jutalom a 300,000 Mk.	1 nyer. a 40,000 Mk.
1 " " 200,000 "	1 " " 30,000 "
1 " " 60,000 "	7 " " 20,000 "
1 " " 50,000 "	1 " " 15,000 "
1 " " 45,000 "	11 " " 10,000 "
1 " " 40,000 "	36 " " 5,000 "
1 " " 35,000 "	103 " " 3,000 "
1 " " 30,000 "	161 " " 2,000 "
1 nyer. " 100,000 "	543 " " 1,000 "
1 " " 60,000 "	577 " " 300 "
1 " " 50,000 "	171 " " 200 "

Az egész sorsolás, mely 7 osztályra van osztva 46935 nyereseménnyel és 8 jutalommal, 97,000 sorsjegyet tartalmaz, úgy, hogy a sorsjegyek felének okvetlen nyernie kell.

A legnagyobb nyeresemény az első osztályban szerencsés esetben 50,000 márka, mely a II-ik osztályban 55,000 márka, a III-ik osztályban 60,000 márka, a IV-ik osztályban 65,000 Márka, az V-ik osztályban 70,000 Márka, a VI. osztályban 80,000 márka és a VII. osztályban 600,000 márkára emelkedik.

Az első osztályban, melynek húzása hivatalosan meghatározott:

Az egész eredeti sorsjegy ára csak 6 márka vagy 7 korona.

A fél eredeti sorsjegy ára csak 3 márka vagy 3 kor. 50 fillér.

A negyed eredeti sorsjegy ára csak 1-50 márka vagy 1 kor. 75 fillér.

Az osztályok beosztása és az állami pecséttel ellátott biztos nyeresemény-terv kívánatra ingyen és bérmentve azonnal megküldetik.

Minden résztvevő a megtörtént húzás után minden felhívás nélkül azonnal megkapja a hivatalos nyeresemény-jegyzéket.

A kifizetés és a nyeresemény összegek elküldése azonnal a legszigorubb gyorsasággal történik.

Rendeléseket postautalványon vagy utánvétellel történik.

A közeli húzásokra való tekintettel kérem azonnal, de lehetőleg

május 31-éig

beküldeni.

id. Heckscher Sámuel
banküzletéhez HAMBURGBA.

6-11

BOLTHHLYISÉG

gyógyszertár mellett a piacon

fűszer, vas, rőfös divatáru,
vagy bármiféle üzletre
igen alkalmas

KIADÓ.

— Értekezni lehet: —

Kiss G. Sándornál

Karczag, Püspökladányi-ut

1-5

Legszebb

névjegyek, eljegyzési

kártyák, esketési és
báli meghívók, körlevelek,
számlák, táblázatok, szépirodalmi művek, levélpapírok, borítékok, memorandumok, plakátok stb. a modern technika vívmányainak minden tekintetében megfelelő nyomtatványok

e lap nyomdájában

készülnek.

Magyar Evangéliomi
könyvnyomda
KARCZAGON.

Uj! Lószerszámokat Uj!

és régebbiekek javítását elvállalom ujonnan berendezett

szijgyártó műhelyemben

közel a piacához, a madarasi-uton 55. szám alatt.

Tisztelettel kérem a földbirtokos és gazda, illetve lótartó közönséget, hogy nagybecsű pártfogásában részesítsen, ígérem, hogy rendkívül pontos kiszolgálásban részesítem.

Tisztelettel RIMASZOMBATI LÁSZLÓ
szijgyártó.

1-3

RUM és legfinomabb LIKŐR

előállításához
küld utasítást **ingyen**

WATTERICH Á.

Budapest, VII. B. Dohány-utca 5.

A bocsai VIII-ik dű-
lőben levő (1200
négyszög öles)

107 hold földem

— őszi és tavaszi vetéssel, vagy a nélkül

ÖRÖKÁRON ELADÓ.

Közvetítők nem díjaztatnak!

ÁDLER JONÁS

BIRTOKOS.

Az

Első Magyar Általános Biztosító

Társaság vezérigazgatósa
karczagi ügynöksége vezetésére

KLEIN ISTVÁN

lapszerkesztőt nevezte ki.

Kérjük a feleket, kik bár-
miféle biztosítási ügyekben el-
intézést óhajtanak, hogy neve-
zetthez a „NAGYKUNSAGI
HIRLAP” szerkesztőségében el-
helyezett külön

biztosítási irodához

fordulni szíveskedjenek.

A szolnoki főügynökség.

KRAUSZ SOMA

rőfös- és divatáruháza Karczagon.

Szives figyelmét felhívom a t. cz. vevőközönségnek, hogy a
tavaszi és nyári idényre beszerzett

szép friss és legdivatosabb óriási raktáramat
olyannyira előnyös és

mélyen leszállított árak mellett

szolgálhatom tisztelt vevő-
imnek, melyek minden **VÉGELADÁSI** lármát
felülmúlnak.

Alkalmam volt legutolsó bevásárlásom alatt nagymennyiségű szép, divatos árut

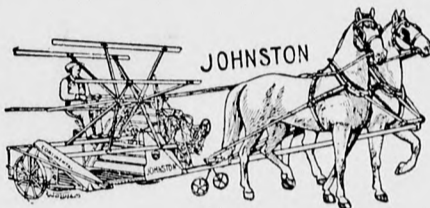
mesés olcsó árakban beszerezni úgy, hogy azokat a nagy
vevőközönségnek minden képzele-

tet felülmúló jótányos árakban enge-
dem át. — Ne hallgassa meg hát
senki az ösdi, üres és divatját mult

larmáját. hanem siessen mindenki személyesen meggyőződni róta, hogy diva-
tos, szép és friss árut nálam lehet beszerezni a legolcsóbb árak mellett.

Tisztelettel **Krausz Soma.**

JOHNSTON

A világ legtökéletesebb és leg-
megbízhatóbb aratógépei a Jons-
ton Harvester Co batáviai arató-
gépgyár gyártmányai: Kéveköti
aratógépek, marokrakó arató-
gépek, fűkaszaló gépek, széna-
gyűjtők, szénaforgatók.

Kizárólagos képviselőség Karczag és vidéke részére:

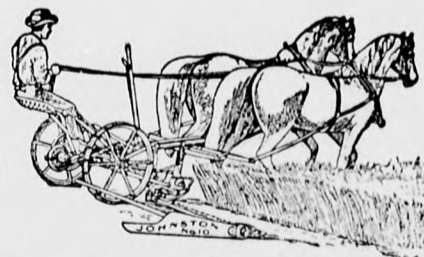
HALÁSZ és TÁRSA

varró- és gazdasági gépkereskedők

⇒ **KARCZAG.** ⇒

*****

Képes árjegyzék, áraján-
lat kívánatra díjmentesen
küldetik.

Braun Izidor rőfös- és divatáru üzlete KARCZAGON.

Tisztelettel értesitem a vásárló közönséget, hogy **üzletem teljes** feloszlata miatt, Karczag
r. t. város tanácsának 3298/1907. ki. számú határozatával

hatóságilag engedélyezett **végeladást**

tartok. Teljesen jó minőségű a legutolsó divat és hazai ipartermékekkel is felszerelt nagy rőfös, divat és rövidáru
raktáramat — tekintet nélkül a rendkívüli nagy áru drágulásra — **legmélyebben leszállított gyári áron aluli árakon**
bocsájtom a t. vevő közönség rendelkezésére. — Saját jól felfogott érdekében ajánlom tehát mindenkinek, hogy ezen
hihetetlen olcsón való vásárlásra kínálkozó **végeladást**, ezen rendkívüli alkalmat — mely 10 év óta elő nem
fordult — használja fel és összes szükségleteit, — a jövőre nézve is — igyekezzék legteljesebben fedezni.

Győződjék meg **személyesen**, hogy valósággal utólrhetetlenül olcsó árakon lehet ez alkalommal nálam vá-
sárolni. — **A végeladás csak csak rövid ideig fog tartani!** — Ne mulassza el a kínálkozó alkalmat.

BRAUN IZIDOR rőfös és divatáru kereskedő KARCZAGON
Főter (az ev. ref. templommal szemben.)